

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdagen den 4 maj 2017, kl. 12.30

Plats: Sessionssalen, Juneporten, Västra Storgatan 16, Jönköping

Förhindrad ledamot inkallar själv ersättare.
Ersättare har rätt att närvara oavsett sådan kallelse.

Ärenden

1. Upprop, kl. 12.30
2. Protokollets justering
3. Fastställande av dagordning
4. Informationsärende:
  - Miljöfika 2017-04-20, 2017-04-26
  - Miljödiplomutdelning 17-04-18
  - Rapport från arbetsgruppen för luftvårdssamverkan
  - Rapport från Tekniskt utskott 17-04-11
  - Årsmöte luftvårdsförbundet Aneby, 17-04-28
  - Avtackning Sten Norinder 28/4, Ulrika Rosander 7/4
  - Besök från Upplands Väsby kommun, 17-04-07
  - Vätterhem 75 år, 17-04-21
  - Vattenvårdsgruppen besökte Simsholmen, 17-04-24
  - Friluftssambassadörerna besökte Taberg, 17-04-21
  - Förändrade regler för rapportering av arvoden
  - Miljö- och hälsoskyddschefen informerar

Fika

5. Yttrande till kommunstyrelsen på remiss Genomförande av
ändring i dricksvattendirektivet
Karin Berg/Johanna Hänninen
Mhn 2017:1598

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Besöksadress Juneporten
Västra Storgatan 16, Jönköping
miljo@jonkoping.se

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

6. Yttrande Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till föreskrifter om kosmetiska exponeringar, kosmetiska solarier och föreskrifter om kontrollköp.
Jenny Karlsson/Monica Ryttman
Mhn 2017:866
7. Yttrande till Parlamentariska kommittén
Anders Hansson
Mhn 2017:463 – 465, 2017:467
8. Yttrande till kommunstyrelsen över remissen ”Kartläggning av behovet av och möjligheten att anställa studentmedarbetare i nämndernas verksamhet”
Anders Hansson
Mhn 2016:4630 Ks/2016:442
9. Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet vid miljö- och hälsoskydds-förvaltningen
Håkan Strid
Mhn 2017:1796
10. Månadsrapport per april 2017
Anders Hansson
Mhn 2017:694
11. Miljöpris 2017
Mhn 2016:1647
12. Meddelanden – avslutade ärenden
13. Meddelanden – handlingar för kännedom
14. Anmälan om delegationsbeslut
15. Anmälningsärenden

Susanne Wismén
Ordförande

Ann-Mari Gudmundsson
Sekreterare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
551 89 JÖNKÖPING

**Yttrande till kommunstyrelsen på remiss Genomförande av
ändring i dricksvattendirektivet**
Mhn 2017: 1598

Sammanfattning

Näringsdepartementet har i en promemoria lämnat ett förslag till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804). Syftet med ändringen är att kunna genomföra kommissionens direktiv (EU) 2015/1787 av den 6 oktober 2015 om ändring av bilaga II och III till rådets direktiv 98/83/EG om kvalitet på dricksvatten. Ändringen i livsmedelslagen innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om skyldighet för den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten att lämna in faroanalyser och förslag till egenkontrollprogram till kontrollmyndighetens prövning. Miljö- och hälsoskyddskontoret är positiv till ändringen i livsmedelslagen, men lämnar synpunkter på remiss Genomförande av ändringar i dricksvattendirektivet.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse daterad 2017-04-20
Remiss Genomförande av ändringar i dricksvattendirektivet med bilagor

Förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till kommunstyrelsen

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar synpunkter på remiss Genomförande av ändringar i dricksvattendirektivet, i enlighet med miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse.

Ärende

Näringsdepartementet har 2017-03-28 skickat ut remissen Promemoria Genomförande av ändring i dricksvattendirektivet. I dricksvattendirektivet (rådets direktiv 98/83/EG) ställs krav på dricksvattenkvalitet. Kommissionens direktiv (EU) 2015/1787 av den 6 oktober 2015 innehåller ändringar av bilaga II och bilaga III till dricksvattendirektivet. Ändringarna ska börja tillämpas den 27 oktober 2017.

Sverige har genomfört dricksvattendirektivet genom livsmedelslagen (2006:804), livsmedelsförordningen (2006:813) och Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten (dricksvattenföreskrifterna). För att kunna införa ändringen av dricksvattendirektivet i den svenska lagstiftningen

2017-04-20

Dnr
2017-1598

föreslås en ändring av 19 § livsmedelslagen. Ändringen innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som tillhandahåller dricksvatten att lämna faroanalyser och förslag till egenkontrollprogram till kontrollmyndigheten för prövning.

Miljö och hälsoskyddskontoret har inga synpunkter på den föreslagna ändringen i 19 § livsmedelslagen.

Synpunkter på promemorian

I promemorian beskrivs tolkningar av ändringarna i dricksvattendirektivet och vilka konsekvenser det får för olika instanser. På dessa lämnas synpunkter enligt nedanstående.

I kapitel 8 berörs konsekvenser av ändringarna i dricksvattendirektivet. I punkt 8.5 beskrivs konsekvenser för kommunerna. Det anges att de föreskrifter som är tänkta att meddelas med stöd av det nya bemyndigandet kommer att innebära ett visst ökat arbete för kommunerna. Det ökade arbetet omfattar att kommunen ska godkänna verksamhetsutövarens faroanalys i samband med att de fastställer program för undersökning av dricksvatten. Man bedömer också att det ökade arbetet ska kunna finansieras med ökade avgifter för kontrollen. För att finansiering genom ökade avgifter ska kunna göras måste avgiftssystemet ändras. Det avgiftssystem som idag finns inom livsmedelskontrollen är dåligt anpassat för dricksvattenkontrollen och det är redan i dagsläget svårt att ta ut avgifter som täcker kostnaderna för arbetet i samband med fastställande av provtagningsplaner. Det känns inte som det kommer bli lättare efter att ändringarna i dricksvattendirektivet införts. Med det taxesystem som finns inom livsmedelskontrollen idag finns inte möjlighet att ta ut timavgift i samband med prövning av faroanalys och fastställande av program för undersökning av dricksvattnet.

Barnkonventionen

Ärendet berör barn indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter eftersom tillgång till dricksvatten är en grundförutsättning för alla.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Karin Berg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
551 89 JÖNKÖPING

Yttrande Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till föreskrifter om kosmetiska exponeringar, kosmetiska solarier och föreskrifter om kontrollköp

Mhn 2017-866

Sammanfattning

Strålsäkerhetsmyndigheten önskar få in synpunkter på förslag till föreskrifter om kosmetiska exponeringar och kosmetiska solarier samt föreskrifter om kontrollköp.

I den nya föreskriften för kosmetiska exponeringar föreslås bland annat anmälningsskyldighet för kosmetiska exponeringar samt att kommunen blir tillsynsmyndighet.

Föreskriften om kontrollköp ger tillsynsmyndigheten möjlighet att utföra kontrollköp.

Föreskrifterna för kosmetiska exponeringar och kosmetiska solarier tar även upp verksamheternas egenkontroll gällande åldersgränsen på 18 år.

Beslutsunderlag

Författningstext kosmetiska exponeringar och kosmetiska solarier

Författningstext kontrollköp

Väglidning för kosmetiska exponeringar och kosmetiska solarier

Väglidning föreskrifter om kontrollköp

Konsekvensutredning kosmetiska exponeringar och kosmetiska solarier

Konsekvensutredning kontrollköp

Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse med bilaga 2017-04-18

Förvaltningens förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden antar förvaltningens förslag på ändringar, tillägg och synpunkter i föreskrifterna enligt bilaga Remissvar
Anmälningsskyldighet verksamhet SSM2017-795-Jönköpings kommun.

2017-04-18

Dnr
2017-866**Ärende**

Lagen om strålskydd syftar till att skydda människor mot skadlig verkan av strålning. Lagen är tillämplig på bland annat tekniska anordningar som alstrar icke-joniserande strålning exempelvis solarium, laser- samt intensivt pulserande ljus (IPL)-utrustningar.

Riksdagen beslutade 2017-03-15 att anta förslag till lag om ändringar i strålskyddslagen vilket innefattar att solariesolning för personer under 18 år förbjuds. Här inkluderades även tillsynsmyndighetens möjlighet till kontrollköp. Arbete med att införa 18 års gräns för kosmetiska exponeringar pågår.

Sedan 2013 har Strålsäkerhetsmyndigheten arbetat med en översyn av deras författningssamling. I översynen ingår föreskrifterna som reglerar kosmetiska exponeringar med laser, IPL och liknande behandlingar samt regler för kosmetiska solarier. Kopplat till föreskriften har också en föreskrift gällande kontrollköp tagits fram.

I den nya föreskriften för kosmetiska exponeringar föreslås bland annat anmälningsplikt för kosmetiska exponeringar samt att kommunen blir tillsynsmyndighet.

Riskerna med nya metoder som används vid kosmetiska exponeringar är inte alltid kända och metoderna tas ofta i bruk innan riskerna är fullt utredda. Exempel på behandlingar som kan ingå vid kosmetiska exponeringar är hårborttagning, tandblekning, bröstlyft och tatueringsborttagning. De vanligast förekommande skadorna är brännskador.

Föreskrifterna för kosmetiska exponeringar och kosmetiska solarier berör även förbudet att låta någon under 18 år utföra någon av dessa behandlingar. Förlängningen av detta är att verksamhetsutövarna behöver säkerställa att deras kunder är över 18 år.

Föreskriften om kontrollköp reglerar hur tillsynsmyndigheten samt kontrollköparen ska utföra kontrollköp.

Bedömning

Miljö- och hälsoskyddskontoret har några synpunkter i föreslagna föreskrifter samt förslag på ändringar vilka redovisas i bilagan.

För tillsyn behövs ytterligare vägledning om de olika metoderna som används vid kosmetiska exponeringar och vilken kompetens utövaren och verksamheten måste ha. I föreskrifterna om kosmetiska exponeringar ställs det kompetenskrav på verksamheten och utföraren.

I verksamheter där det i dagsläget är obemannat behövs ytterligare vägledning och information från Strålsäkerhetsmyndigheten om vilka metoder som är lämpliga för verksamheterna att kontrollera åldern på.

Vägledning om hur tillsynsmyndigheten ska agera när verksamhetsutövaren inte åtgärdar påtalade brister efter dialog behövs. Vid kontrollköp kan den information som uppkommer inte användas som stöd vid föreläggande eller förbud utan enbart som underlag för en dialog.

Det kommer att krävas extra tillsynsresurser samt kompetensutveckling för att klara av tillsynsarbetet när kommunerna blir tillsynsmyndighet för kosmetiska exponeringar.

Barnkonventionen

Ärendet berör barn direkt eller indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Delar av miljö- och hälsoskyddskontorets förslag på ändringar prioriterar barns- och ungas bästa, bland annat i ytterligare vägledning angående hur 18-årsgränsen ska uppfyllas.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Jenny Karlsson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslutet och bilaga Remissvar Anmälningsskyldig verksamhet SSM2017-795-Jönköpings kommun expedieras till:
Strålsäkerhetsmyndigheten, registrator@ssm.se

Bilaga

Remissvar Anmälningsskyldig verksamhet SSM2017-795-Jönköpings kommun

Bilaga Remissvar Anmälningspliktig verksamhet SSM2017-795-Jönköpings kommun

[illegible]

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande till parlamentariska kommittén

Mhn 2017:463 – 465, 2017:467

Sammanfattning

Parlamentariska kommittén har begärt att miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig över frågor som gäller medborgardialogen, kommundelsråden, lokala utvecklingsgrupper, presidiets roll samt upphandlingsutskottet, inköp och upphandling. Nämndens svar ska vara inkomna till kommittén senast den 15 maj. Miljö- och hälsoskyddskontoret har upprättat förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

Parlamentariska kommitténs remisser 2017-02-10, bilagor 1-4
Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse 2017-04-26

Förvaltningens förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar yttrande till parlamentariska kommittén i enlighet med svaren i miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse 2017-04-26.

Ärendet

Parlamentariska kommittén har begärt att miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig över frågor som gäller medborgardialogen, kommundelsråden, lokala utvecklingsgrupper, presidiets roll samt upphandlingsutskottet, inköp och upphandling.

Svar på parlamentariska kommitténs frågor i bilagorna 1-4 lämnas enligt följande.

Begäran om yttrande om medborgardialogen, kommundelsråden och lokala utvecklingsgrupper (se bilagor 1-2).

Svar: Under innevarande mandatperiod har miljö- och hälsoskyddsnämnden haft som målsättning att anordna minst en medborgardialog. Eftersom nämnden är en tillsynsmyndighet är utrymmet begränsat att finna frågor som passar för en medborgardialog. En medborgardialog bör gälla frågor som inte är föremål för en objektiv och opartisk myndighetsutövning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden genomförde en medborgardialog den 27 mars 2017. Medborgardialogen, som hölls i Bankeryd, gällde Attarpsdammens framtid och anordnades av nämndens presidium tillsammans med förvaltningschef och sakkunniga tjänstemän. Bland medborgarna deltog barn, ungdomar,

vuxna och framför allt den äldre generationen. Erfarenheterna av medborgardialogen i Bankeryd håller nu på att utvärderas och följas upp.

För att utveckla medborgardialogen som instrument för medborgarnas delaktighet i kommunens utveckling bör kontakten mellan kommunfullmäktiges presidium och nämndens presidium bli tätare. Också kommunedelsrådets presidier bör ges tillfälle att delta i utvecklingsarbetet (jfr § 9 tredje strecksatsen i Reglemente för kommunedelsråden i Jönköpings kommun). Med ett närmare samarbete mellan presidierna, och med tydligare anvisningar för hur en medborgardialog kan utformas, skulle nämnd och kommunedelsråd få mer insikt om vad en medborgardialog ska leda till och om en medborgardialog är det bästa sättet att hantera en fråga som berör medborgarna. Även frågan hur man på ett bra sätt når olika befolkningsgrupper (kön, ålder, etnicitet) skulle lättare kunna klarläggas med ett tätare samarbete mellan presidierna.

Som alternativ eller komplement till medborgardialog och medborgarförslag skulle Jönköpings kommun kunna överväga om s.k. e-förslag ska införas. Med e-förslag avses en kort fråga eller önskan om åtgärd från en medborgare. E-förslaget läggs ut på kommunens webbplats för att ge möjlighet åt andra medborgare att stödja förslaget.

Vad gäller kommunedelsrådets uppdrag bör samarbetet mellan nämnd och kommunedelsråd stärkas. Kommunedelsråden har ett delansvar att detta blir av. Som framgår av reglementet för kommunedelsråden har dessa till uppgift att främja kontakter mellan kommunens nämnder/förvaltningar och invånarna. Kommunedelsråden har också i syfte att väcka ärenden hos nämnder (§ 9). För att lättare nå en samsyn mellan nämnd och en viss kommunedel bör varje kommunedelsråd t.ex. ta initiativ till att bjuda in berörda nämnder minst två gånger per mandatperiod i frågor som rör kommunedelens intressen. Vidare bör kommunedelsråden vara mer aktiva att ta till vara sin rätt att (i enlighet med kallelser som sänds för kännedom) närvara vid nämndsammanträden då nämnden behandlar ärende i vilket kommunedelsrådet har yttrat sig eller äger rätt att yttra sig (§ 8 i Reglemente för kommunedelsråden i Jönköpings kommun och § 10 i Allmänna bestämmelser för Jönköpings kommuns nämnder). Ett starkare samarbete mellan nämnd och kommunedelsråd skulle visa ytterligare en väg för medborgarna i en kommunedel att kanalisera en fråga för nämnden.

I fråga om de lokala utvecklingsgrupperna har miljö- och hälsoskyddskontoret viss samverkan med dessa i frågor som gäller vatten och friluftsliv. På vad sätt utvecklingsgrupperna har utvecklats och fungerar har nämnden och kontoret inget att framhålla.

Begäran om yttrande om presidiets roll (se bilaga 3).

Svar: Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inget arbetsutskott utan det kommunalrättsliga organet vid nämnden utgörs endast av nämndpresidiet. Presidiet består av ordföranden samt förste och andre vice ordföranden. Tillsammans med förvaltningsledningen träffas presidiet en gång i månaden inför varje nämndsammanträde. Presidiet, förvaltningens chefer och nämndens sekreterare går då igenom ärenden som ska behandlas i nämnden, aktuell information, statusläge i vissa övriga ärenden och om nämnden eller presidiet behöver involveras i en särskild fråga. Inför nämndens behandling av VIP och

verksamhetsplan har presidiet och förvaltningschefen utarbetat ett arbetssätt som innebär att en representant från varje parti i nämnden blir inbjuden till en gemensam informationsträff om förvaltningens förslag till VIP och verksamhetsplan.

Presidiet utgör en viktig länk mellan nämnd och förvaltning. Under nuvarande mandatperiod har nämndpresidiets roll medfört att samarbetet och informationsutbytet mellan nämnd och förvaltning har blivit mer effektivt. Vad som kan saknas för presidiet är egen beslutanderätt i t.ex. sådana ärenden där nämnden redan är överens om det sakliga innehållet och där beslutet endast är en formalitet, eller i ärenden där nämnden redan har fattat ett inriktningsbeslut. Enligt nuvarande bestämmelser i kommunallagen finns det inte någon möjlighet att delegera beslutanderätt till ett nämndpresidium. I förslaget till ny kommunallag, som avses träda ikraft den 1 januari 2018, föreslås dock att det ska införas en sådan möjlighet (jfr regeringens lagrådsremiss, "En ny kommunallag", s. 211-214).

Begäran om yttrande om upphandlingsutskottet, inköp och upphandling (se bilaga 4).

Svar: Eftersom miljö- och hälsoskyddsnämnden hittills inte har haft något upphandlingsärende av principiell karaktär har nämndens kontakt med upphandlingsutskottet varit obefintlig. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inga direkta synpunkter på upphandlingsutskottets arbete, men vill ändå framhålla vikten av utskottets insatser vad gäller gröna upphandlingar. I övrigt hanteras inköp och upphandlingar av miljö- och hälsoskyddskontoret. Inköp och upphandlingar sker enligt avrop från ramavtal. Vid behov ger upphandlingsenheten råd vid inköp och upphandlingar som ska göras. Inför större upphandlingar som ska genomföras av upphandlingsenheten förekommer det att kontoret deltar i referensgrupper.

Barnkonventionen

Med undantag för frågor om medborgardialogen bedöms ärendet inte beröra barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Anders Hansson
Administrativ chef

Nämndens beslut och tjänsteskrivelsen expedieras till parlamentariska kommittén.

Bilaga 1

PARLAMENTARISKA KOMMITTÉN
Josefine Colliander
Tfn 036-10 70 91
josefine.colliander@jonkoping.se

REMISS
2016-02-10

Nämnderna
Lokala utvecklingsgrupper
Kommundelsråden
Kommunfullmäktiges presidium

Begäran om yttrande

Kommunfullmäktige beslutade 2014-06-18 § 147 att medborgardialogen i Jönköpings kommun skulle utvecklas. Varje nämnd har ett ansvar att arbeta med och vidareutveckla medborgardialogen. Kommunfullmäktiges presidium svarar för en övergripande ledning och koordinering av utveckling av medborgardialoger i nämndernas olika verksamheter. Vidare beslutade kommunfullmäktige att de lokala utvecklingsgrupperna ska ges en förstärkt och tydlig politisk styrning av stadsbyggnadsnämnden.

Parlamentariska kommittén vill utvärdera hur kommunfullmäktiges beslut kring medborgardialog och lokala utvecklingsgrupper har utvecklats och fungerar idag och önskar därför era synpunkter.

Kommittén önskar särskilt få svar på hur behovet av stöd för att utveckla detta arbete ser ut samt hur man på bästa sätt kan nå medborgarna och likaså vilka alternativ man ser för medborgarna att nå förtroendevalda för att kunna komma in med synpunkter och förslag.

Synpunkter önskas inkomma till parlamentariska kommittén senast den 15 maj 2017 till mejladress: josefine.colliander@jonkoping.se. Synpunkterna ska vara motiverade.

Med vänlig hälsning

Thomas Bäuml
Ordförande

Josefine Colliander
Sekreterare

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

PARLAMENTARISKA KOMMITTÉN
Josefine Colliander
Tfn 036-10 7091
josefine.colliander@jonkoping.se

REMISS
2016-02-10

Nämnderna
Kommundelsråden
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktiges presidium

Begäran om yttrande

Kommunfullmäktige beslutade 2014-06-18 § 147 att kommundelsråden skulle behållas tills vidare samt att kommunstyrelsen gavs i uppdrag att ta fram ett förslag till förtydligande av kommundelsrådets uppdrag och arbetsformer. Vidare beslutade kommunfullmäktige att medborgardialogen skulle utvecklas av nämnderna samt att kommunfullmäktiges presidium skulle ansvara för övergripande ledning och koordinering av medborgardialoger i nämndernas verksamheter.

Parlamentariska kommittén vill utvärdera hur kommunfullmäktiges beslut har fungerat. Kommittén önskar därför att kommundelsråd, nämnder och kommunfullmäktiges presidium inkommer med synpunkter på detta.

Kommittén önskar även få svar på om det finns frågor som inte kan kanaliseras genom medborgardialog eller andra former för medborgaren att kommunicera med kommunala företrädare.

Synpunkter önskas inkomma till parlamentariska kommittén senast den 15 maj 2017 till mejladress: josefine.colliander@jonkoping.se. Synpunkterna ska vara motiverade.

Med vänlig hälsning

Thomas Bäuml
Ordförande

Josefine Colliander
Sekreterare

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

PARLAMENTARISKA KOMMITTÉN
 Josefine Colliander
 Tfn 036-10 70 91
 josefine.colliander@jonkoping.se

REMISS
 2016-02-10

Alla nämnder och bolagsstyrelser

Begäran om yttrande

Parlamentariska kommittén önskar få synpunkter på hur nämnden/bolagsstyrelsen har organiserat sitt arbete gällande presidiets roll. Har ni presidier, arbetsutskott eller motsvarande? Hur är det organiserat och reglerat utifrån beslutskapacitet? Hur upplevs gränsdragning mellan presidiet (motsvarande) och nämnden/styrelsen utifrån effektivitets- och demokratiaspekter?

Synpunkter önskas inkomma till parlamentariska kommittén senast den 15 maj 2017 till mejladress: josefine.colliander@jonkoping.se. Synpunkterna ska vara motiverade.

Med vänlig hälsning

Thomas Bäuml
Ordförande

Josefine Colliander
Sekreterare

**JÖNKÖPINGS
 KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

PARLAMENTARISKA KOMMITTÉN
Josefine Colliander
Tfn 036-10 70 91
Josefine.colliander@jonkoping.se

REMISS
2016-02-10

Alla nämnder och bolagsstyrelser
KS/Upphandlingsutskott

Begäran om yttrande

Kommunfullmäktige beslutade 2014-06-18 § 147 att inrätta ett upphandlingsutskott som behandlar principiella upphandlingsfrågor istället för ledningsutskottet.

Parlamentariska kommittén önskar nu följa upp upphandlingsutskottets arbete. Kommittén vill få synpunkter på hur samarbetet ser ut mellan nämnd/bolagsstyrelser som äger sakfrågan och med upphandlingsutskottet/upphandlingsenheten? Hur fungerar idag inköp och upphandling på förvaltningar och bolag utifrån den uppstramning som skett?

Synpunkter önskas inkomma till parlamentariska kommittén senast den 15 maj 2017 till mejladress: josefine.colliander@jonkoping.se. Synpunkterna ska vara motiverade.

Med vänlig hälsning

Thomas Bäuml
Ordförande

Josefine Colliander
Sekreterare

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vällom

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande till kommunstyrelsen över remissen "Kartläggning av behovet av och möjligheten att anställa studentmedarbetare i nämndernas verksamheter"

Mhn 2016:4630

Sammanfattning

Med kommunfullmäktiges beslut 2016-10-27, § 285, p. 5, gav fullmäktige uppdrag till samtliga nämnder att kartlägga behovet av och möjligheten att anställa studentmedarbetare i sina verksamheter. Kommunstyrelsen har sänt ärendet på remiss, varvid miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått tillfälle att yttra sig senast 2017-05-29. Miljö- och hälsoskyddskontoret har upprättat förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

Remiss: "Kartläggning av behovet av och möjligheten att anställa studentmedarbetare i nämndernas verksamheter"

Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse 2017-04-20

Förvaltningens förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar yttrande till kommunstyrelsen i enlighet med miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse 2017-04-20.

Ärendet

Med kommunfullmäktiges beslut 2016-10-27, § 285, p. 5, gav fullmäktige uppdrag till samtliga nämnder att kartlägga behovet av och möjligheten att anställa studentmedarbetare i sina verksamheter.

Miljö- och hälsoskyddskontoret lämnar följande yttrande.

Miljö- och hälsoskyddskontoret har en lång tradition att ta emot studenter för praktik och tillfälliga anställningar på kontoret. Förvaltningen välkomnar kontakter med högskolor för att locka till sig studentmedarbetare i verksamheten.

Miljö- och hälsoskyddskontoret tar emot studenter i stort sett varje år, bl.a. de som läser till miljö- och hälsoinspektörer. Under sin praktik eller anställning tilldelas varje student en mentor. Uppgifter som studentmedarbetare får utföra är t.ex. att göra vattenprovtagningar, följa med på inspektioner och eventuellt hålla i enklare inspektioner, kartlägga vissa branscher eller göra lokala studier inom Agenda 21. Det har förekommit att studenter som har praktiserat eller

haft tillfälliga anställningar på kontoret har anställts av förvaltningen när högskolestudierna har avslutats.

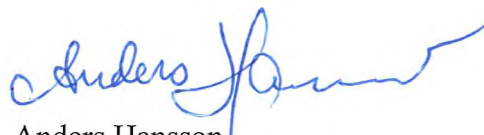
Från 2016 har kontoret också utvecklat en kontakt med utbildnings-
samordnaren Hermods, som har avtal med vuxenutbildningsenheten i
Jönköpings kommun. Genom Hermods har kontoret mottagit en yrkeselev som
praktiserade på kontorets kansli hösten 2016.

Barnkonventionen

Ärendet bedöms inte beröra barn i enlighet med FN:s konvention om barnets
rättigheter.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Anders Hansson
Administrativ chef

Nämndens beslut och tjänsteskrivelsen expedieras till kommunstyrelsen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

**Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet vid miljö- och
hälsoskyddsförvaltningen**
Mhn 2017-1796

Förvaltningens förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet vid miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit fram bifogad riktlinje i syfte att förebygga och åtgärda brister i arbetsmiljön vid förvaltningen. Riktlinjen har tagits fram i samverkan mellan arbetsgivarrepresentanterna och de fackliga organisationerna vid förvaltningen. Riktlinjen gäller tillsvidare med en årlig revidering.

Ärende

Förvaltningschefen ska se till att en riktlinje för arbetsmiljöarbetet finns för förvaltningen. De förslagna riktlinjerna gäller från 2017 och tillsvidare. Förslaget har behandlats i enlighet med samverkansavtalet FAS 05 i samverkansgruppen 2017-04-18.

Barnkonventionen

Ärendet berör barn indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter, då flera arbetstagare vid förvaltningen är föräldrar och en bra arbetsmiljö ökar möjligheten till ett bra föräldraskap. Att vi som arbetsgivare har en skyldighet att hjälpa föräldrar att vara bra föräldrar framgår i konventionens artikel 18.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet vid miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.
Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse daterad 2017-04-24.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet vid miljö- och hälsoskyddsförvaltningen

(MHN 2017-1796)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	2
MÅL FÖR ARBETSMILJÖARBETET	2
STRATEGI FÖR ATT NÅ MÅLEN	3
ANSVAR, ROLLER OCH KOMPETENS	3
Nämndens ansvar och delegering	3
Chefernas ansvar	3
Skyddsombudets ansvar	4
Arbetstagarens ansvar	4
Kommunhälsans roll	4
Nödvändig kompetens	5
REGELVERK, POLICYER OCH ÖVRIGA RIKTLINJER	5
FÖREBYGGANDE ARBETE	6
Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare	6
Arbetsplatsträffar	6
Samverkansgruppen	6
Fördelning av arbetsuppgifter och återkoppling	6
Riskbedömning vid förändring	6
Stress	6
Kommunens medarbetaridé	7
Tillgänglighet utanför arbetstid	7
Kränkande särbehandling	7
SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE (SAM)	8
Årscykel	8
December	8
Januari	8
Februari	8
Mars	8
Maj	8
Augusti	8
September	8
Oktober	9
November	9
Rutiner	9
Dokumentation	9

INLEDNING

En bra arbetsmiljö är den viktigaste förutsättningen för att de övergripande målen för miljö- och hälsoskyddsnämnden ska kunna nås. Det är individer som utför de uppgifter som följer av den övergripande målsättningen. Arbetstagare och chefer, är starkt beroende av att det finns tillräckliga förutsättningar för ett bra arbetsmiljöarbete.

I arbetsmiljöarbetet beaktar vi individens helhetssituation för att nå en god effekt på arbetsprestationen. I helheten låter vi både den fysiska, organisatoriska och den sociala arbetsmiljön ingå.

MÅL FÖR ARBETSMILJÖARBETET

Arbetet inriktas mot två huvudsakliga områden, förebyggande åtgärder och rehabiliterande åtgärder. Dessutom arbetar vi särskilt med stress eftersom medarbetarenkäter indikerar ett behov av det. För varje del anger vi vilka effekter vi vill uppnå och övergripande mål för respektive område.

Förebyggande åtgärder

Arbetsmiljöarbetet ska i första hand leda till att vi undviker ohälsa och annan ofrivillig frånvaro. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet är därför viktigt. Vi arbetar med arbetsmiljön på ett systematiskt sätt (SAM) och tittar på den fysiska, organisatoriska och sociala miljön. Detta innebär att vi identifierar och bedömer risker i arbetet och med det som grund tar vi fram och arbetar med en åtgärdsplan. För att konstatera om vi åstadkommer tillräcklig minskning av riskerna följer vi upp genomförandet av åtgärderna genom att återigen bedöma riskerna i arbetet.

Effekt: Vi undviker ohälsa och ofrivillig frånvaro.

Mål: Vi genomför det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt årscykeln.

Rehabilitering och arbetsanpassning

Om frånvaro ändå uppstår ska rehabilitering och/eller arbetsanpassning leda till att individen så snart som möjligt kan återgå till arbetet. Samtliga ärenden i Adato (systemet för hantering av långtidsfrånvaro och upprepad korttidsfrånvaro) ska handläggas och avslutas i enlighet med de tidsgränser som Adato aviserar.

Effekt: Ofrivillig frånvaro är så kort som möjligt.

Mål: Vi använder systemet Adato då arbetstagare är frånvarande mer än de tidsgränser som finns i systemet.

Stress

Arbetsmiljöarbetet ska också leda till minskad stress. Individen ska uppleva en delaktighet i planering och genomförande av förvaltningens arbetsuppgifter. Stressnivån hos individen minskar om hen har information om vad som sker och känner att hen kan vara med och påverka sin egen och förvaltningens utveckling. Tydliga och kommunicerade mål för förvaltningen och för samtliga arbetstagare ska finnas.

Effekt: Anställda vid vår förvaltning upplever att graden av stress minskar.

Mål: De anställda deltar i verksamhetsplaneringen och i månatliga avstämningar med närmaste chef.

STRATEGI FÖR ATT NÅ MÅLEN

För att säkerställa framgången i arbetsmiljöarbetet måste följande förhållanden fungera.

- Det systematiska arbetsmiljöarbetet bygger på samverkan mellan chefer och arbetstagare.
- Alla anställda har god kunskap om arbetsmiljöarbetet och deltar i det.
- Alla på arbetsplatsen hjälps åt att uppmärksamma eventuella risker, brister, olycksfall och tillbud till närmaste chef eller skyddsombudet.
- Arbetsmiljöfrågorna finns med som en naturlig del i planering och utveckling av förvaltningen.
- Ansvar för arbetsmiljöarbetet är tydligt fördelat.

ANSVAR, ROLLER OCH KOMPETENS

Nämndens ansvar och delegering

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvaret för arbetsmiljön vid miljö- och hälsoskyddskontoret. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har dock delegerat utförandet av arbetsmiljöuppgifterna vid miljö- och hälsoskyddskontoret till förvaltningschefen.

Förvaltningschefen har delegerat vidare genomförandet vid förvaltningens fyra enheter till respektive enhetschef.

Förvaltningschefen behåller ansvaret för genomförande av arbetsmiljöuppgifterna för enhetscheferna, vattensamordnaren, kemikaliestrategen, nämndsekreteraren/kommunikatören och Agenda 21-samordnaren.

Chefernas ansvar

Förvaltningschefen ansvarar för att samtliga enhetschefer känner till och har möjlighet att leva upp till sitt ansvar. Förvaltningschefen ansvarar också för att informera miljö- och hälsoskyddsnämnden om arbetsmiljöarbetet på hela förvaltningen.

Samtliga chefer ansvarar för att arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande regler, avtal, policyer inom arbetsmiljöområdet och enligt dessa riktlinjer.

Detta innebär att cheferna ska:

- se till att tillräckliga befogenheter, resurser och kompetens finns för arbetsmiljöarbetet.
- utföra arbetsmiljöarbetet i samverkan med skyddsombuden och övriga arbetstagare.
- vid behov genomföra rehabilitering, arbetsanpassning och arbeta för att kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering inte förekommer på arbetsplatsen.
- utreda och anmäla olyckor, arbetsskador och tillbud.
- informera personalen om riskerna i arbetet.

Dessutom ska cheferna:

- bevaka övertidsuttag och flexsaldo.

- uppmuntra till friskvård.
- uppmuntra till delaktighet.
- delegera på ett tydligt sätt.
- främja jämn fördelning av arbetsuppgifter.
- främja öppen kommunikation.
- ge utbildning om stress och hur skadlig stress kan förebyggas.
- ge feedback.

Skyddsombudets ansvar

Det finns ett skyddsombud på förvaltningen som företräder arbetstagarna i arbetsmiljöfrågor. För att fungera som sådan företrädare ska skyddsombudet:

- delta i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- vaka över att cheferna gör det som de ansvarar för inom arbetsmiljöarbetet enligt ovan.
- avbryta arbetet (skyddsombudsstopp) och meddela chefen, om det finns en omedelbar och allvarlig fara för arbetstagarens liv.

Arbetstagarens ansvar

Arbetstagaren medverkar i arbetsmiljöarbetet och ska därför:

- delta i genomförandet av de åtgärder som behövs för att åstadkomma en god arbetsmiljö.
- påpeka brister i arbetsmiljön.
- ge förslag till åtgärder och synpunkter på åtgärder.
- använda skyddsutrustning och följa föreskrifter.
- omedelbart underrätta närmaste chef eller skyddsombud om arbetet innebär akut och allvarlig fara för liv eller hälsa.

Dessutom ska arbetstagaren:

- skilja på arbetsliv och privatliv.
- ta eget ansvar för att ta pauser och raster.
- hjälpas åt på arbetsplatsen när arbetsbelastningen är stor.
- ställa rimliga krav på sig själv och på andra.
- uppmuntra varandra och ge feedback.
- se till sin hälsa och utöva friskvård.

Kommunhälsans roll

Kommunhälsan är en oberoende expertresurs som arbetar dels med förebyggande arbetsmiljöarbete, dels med rehabilitering. Vid behov får varje anställd ta kontakt med Kommunhälsan för rådgivning och hjälp utan att be om tillåtelse hos chefen.

Kontakt med Kommunhälsan kan t.ex. tas då kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker till för att klara av det systematiska arbetsmiljöarbetet eller vid anpassnings- och rehabiliteringsinsatser. All personal vid Kommunhälsan arbetar under tystnadsplikt.

Nödvändig kompetens

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får tillräcklig kompetens för sitt övergripande ansvar genom den information som nämnden får från förvaltningen.

Förvaltningschefen ska kontinuerligt rapportera till nämnden om effekten av arbetsmiljöarbetet. Det ska minst ske i samband med delårsbokslutet och årsbokslutet. Förvaltningschefen ska också i samband med verksamhetsplaneringen beskriva för nämnden vilket resursbehov som finns under det kommande året för förvaltningens arbetsmiljöarbete.

Chefer och skyddsombud ska ha tillräcklig kompetens för ett bra arbetsmiljöarbete. Minimikravet är att cheferna och skyddsombudet har gått baskursen i arbetsmiljö. Baskunskapen ska uppdateras vart tredje år. Därutöver bör de delta i frukostseminarier om nyheter och förändringar inom arbetsmiljöarbetet.

REGELVERK, POLICYER OCH ÖVRIGA RIKTLINJER

Se styrande dokument på kommunens externa webbplats samt i Arbetsmiljöhandboken på kommunens intranät. Inga utskrifter av dokumenten lagras lokalt på G:/MK1 eller i vårt arkiv.

Övergripande lag är Arbetsmiljölagen (1977:1160).

Övergripande föreskrifter är Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) och Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).

Kommunens policyer för arbetsmiljö hittas bland annat i Program för arbetsmiljö, rehabilitering och friskvård.

FÖREBYGGANDE ARBETE

Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare

Inom Jönköpings kommunen har arbetsgivare och de fackliga organisationerna tecknat ett avtal om samverkan, hälsa och arbetsmiljö (FAS 05). Avtalet bestämmer bland annat syftet och innehåll i arbetsplatsträffar (möte med chefer och medarbetare) och möten mellan chefer och fackliga representanter (samverkansgruppen).

Arbetsplatsträffar

Arbetsplatsträffar genomförs en gång i månaden per enhet och en gång i månaden på förvaltningsnivå. På förvaltningsnivå deltar hela förvaltningen och samtliga chefer. Det är obligatoriskt att närvarar vid dessa träffar. Innehållet ska vara förvaltningsövergripande. I mötet på enhetsnivå deltar respektive enhetschef tillsammans med medarbetarna. Innehållet i de enhetsvisa mötena berör främst den egna enheten. De personer som inte ingår i en av förvaltningens fyra enheter har istället ett möte med förvaltningschefen med motsvarande innehåll som de enhetsvisa mötena.

Samverkansgruppen

I samverkansgruppen ingår förvaltningens samtliga chefer tillsammans med skyddsombudet och övriga fackliga representanter. Samverkansgruppen har ett möte i månaden. Protokoll upprättas och delges samtliga anställda.

Fördelning av arbetsuppgifter och återkoppling

Arbetsuppgifterna ska vara fördelad mellan enheter och arbetstagare på ett sådant sätt att alla ser tydligt vilka målen är. Målen ska vara specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsbestämda och de ska följas upp på individnivå en gång per månad och cheferna ska återkoppla måluppfyllelsen till arbetstagaren. Alla månatliga avstämningar ska sammanfattas på individnivå i den årliga lönerevisionen.

Arbetsuppgifterna vid förvaltningen består dels av de uppgifter som framgår av reglementet för miljö- och hälsoskydds nämnden och dels av utvecklingsåtgärder för att bibehålla och förebygga brister i verksamhetens kompetens.

Riskbedömning vid förändring

Vid varje förändring av arbetsmiljön ska chefen göra en riskbedömning tillsammans med skyddsombud och berörda arbetstagare. Om riskerna bedöms så stora att åtgärder måste utföras, ansvarar chefen för att åtgärderna dokumenteras och genomförs. Effekten av åtgärderna ska bedömas av chef och arbetstagare tillsammans.

Stress

Stress är ett vanligt problem inom stora delar av arbetslivet och en vanlig orsak till frånvaro. Orsaken till stresskänslan är osäkerhet om man klarar av den arbetssituation man befinner sig i. I flertalet fall minskar stressen genom att tala om situationen. Förebyggande åtgärder är många, bland de viktigaste är verksamhetsplanering och att vi tar fram tydliga mål för individerna tillsammans med de månatliga avstämningarna mellan chef och arbetstagare. Förutsättningen för att

allt detta ska fungera är att det finns en tillräcklig kontakt mellan arbetstagare och chef.

Vid förvaltningen ska stress och orsaker till stress vara ett återkommande samtalsämne. Upplever arbetstagaren att arbetet bidrar till en alltför hög stress ska chefen tillsammans med arbetstagaren ta fram en plan för att åtgärda detta.

Kommunens medarbetaridé

Medarbetaridén beskriver medarbetarskap, ledarskap, kommunikation och samverkan. Syftet med medarbetaridén är att anställda i kommunen ska inspireras att bete sig på ett bra sätt gentemot kommuninvånarna och i samverkan med andra kommunanställda. Att följa medarbetaridén bidrar till en bra arbetsmiljö. Anställda på miljö- och hälsoskyddskontoret tillämpar medarbetaridén.

Tillgänglighet utanför arbetstid

En bra återhämtning mellan arbetspassen är viktig för att minska graden av stress orsakad av arbetslivet.

Det finns därför inget krav på att arbetstagarna ska vara tillgängliga för arbetsgivaren utanför förvaltningens normala arbetstid. Fritiden bör istället användas för återhämtning.

För att inte bli påmind om arbetet under fritiden ska arbetsmobil slås av eller åtminstone sättas på ljudlöst läge. Aviseringsfunktionen för mejl till arbetsmejladressen ska slås av. Arbetsmejl ska varken tas emot eller skickas under fritid.

Kompetensutveckling, som är en del av sin arbetsuppgift, ska utföras under arbetstid, inte under fritiden.

Kränkande särbehandling

Kränkande särbehandling är oacceptabelt. Om det förekommer eller om det finns misstanke om att det förekommer ska följande göras. Observera att den som ska utföra följande är den som är kränkt eller den som ser att någon blir kränkt.

1. Information om den kränkande särbehandling lämnas till en chef eller till skyddsombudet. Observera att den som lämnar informationen kan vara anonym och att informationen kan lämnas direkt eller indirekt till mottagaren. Chefen kan vara annan chef än den som har arbetsmiljöansvaret. Om det är skyddsombudet som tar emot informationen bör skyddsombudet lämna informationen vidare till en chef.
2. Den chef som är ansvarig för arbetsmiljön för den som är utsatt för kränkande särbehandling ska meddela den kränkte att informationen är mottagen och vad som händer nu. Chefen ska snarast bedöma om en omedelbar åtgärd ska genomföras.
3. Chefen ska därefter utreda kränkningen för att bestämma vilken som är den bästa åtgärden för långsiktig lösning av problemet. Syftet med åtgärden ska vara att minska risken för ohälsa för den kränkte. Utredningen bör göras tillsammans med förvaltningschef, skyddsombud och/eller Kommunhälsan. Chefen bör samråda med den kränkte.

SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE (SAM)

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följer en årscykel som synkroniseras med planeringen av förvaltningens verksamhet. Utöver de aktiviteter som ska genomföras under särskild månad ska följande aktiviteter genomföras kontinuerligt.

- En gång per månad ska varje arbetstagare ha ett obligatoriskt avstämningsmöte med närmaste chef.
- Förändringar av arbetsmiljön ska riskbedömas vid behov.
- De åtgärder som ingår i åtgärdsplanen som upprättas i oktober ska genomföras utan onödigt dröjsmål.
- Information och utbildning om olika delar av arbetsmiljöarbetet. Detta kan exempelvis handla om kränkande särbehandling.

Årscykel

Följande aktiviteter genomförs vissa månader.

December

- Verksamhetsplanen fastställs av nämnden
- I verksamhetsplanen framgår eventuellt fokusområde för arbetsmiljöarbetet under det kommande året
- Uppföljning av åtgärdsplanen från skyddsronden

Januari

- Fördelning av arbetsuppgifter utifrån verksamhetsplanen är klar
- Årsbokslut
  - Rapportering av arbetsmiljöarbetet
  - Rapportering av sjukfrånvaro och rehabiliteringar
  - Rapportering av arbetsskador och tillbud
- Uppföljning av riskbedömningar vid förändringar som genomförts under det senaste året

Februari

- Revidering av riktlinjer för arbetsmiljöarbetet vid förvaltningen

Mars

- Information om riktlinjerna vid förvaltningsövergripande APT

Maj

- Uppföljning av åtgärdsplanen

Augusti

- Delårsbokslut
  - Rapportering av arbetsmiljöarbetet
  - Rapportering av sjukfrånvaro och rehabiliteringar
  - Rapportering av arbetsskador och tillbud

September

- Skyddsronde genomförs

Oktober

- Åtgärdsplan efter skydds rond är uppdaterad och klar

November

- Uppföljning av SAM (ansvar Kommunhälsan)

Rutiner

Ovanstående aktiviteter genomförs i enlighet med de rutiner som finns i arbetsmiljöhandboken och med hjälp av de mallar och bedömningsvägledningar som hör till handboken.

Dokumentation

Dessa riktlinjer, åtgärdsplanen och riskbedömningar vid förändringar lagras i mappen Arbetsmiljö under G:\MK1\1 Kvalitetshandbok\1 Styrande dokument\Arbetsmiljö\År] och i pärmen Arbetsmiljö i arkivet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Månadsrapport april 2017

Mhn 2017:694

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddskontoret har upprättat en ekonomisk månadsrapport per april 2017. Rapporten framgår av bilaga.

Beslutsunderlag

Månadsrapport april 2017, bilaga

Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse 2017-04-26

Förvaltningens förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

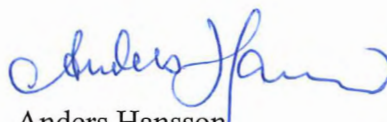
– Månadsrapport april 2017 godkänns och läggs till handlingarna.

Barnkonventionen

Ärendet bedöms inte beröra barns rättigheter enligt FN:s barnkonvention.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Anders Hansson
Administrativ chef

Månadsrapport april 2017

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Innehållsförteckning

Ekonomi och verksamhet.....	3
Ekonomi	3
Investeringar	3
Åtgärdsplan	3
Åtgärder för nyanlända	3
Volymmått.....	3
Mål, resultat och uppdrag.....	4
Attraktiv kommun	4
Hållbart samhälle.....	5
Medborgare.....	6
Verksamhet.....	7
Arbetsgivare	8
Medarbetare.....	10
Sjukfrånvaro	10

Ekonomi och verksamhet

Ekonomi

Vid sidan av åtgärder som finansieras med särskilda anslag (miljömålsanslag och statliga bidrag) pekar prognosen mot ett fortsatt nollresultat. Av särskilda anslag som avser flerårsprojekt för vattenundersökningar, muddringsprojekt (Barnarpasjön) och fiskevårdsåtgärder beräknas ca 900 tkr användas under 2017 av totalt 2,2 mnkr. Särskilda anslag avseende förorenad mark, mätningar av bensoapyren, kartläggning av mikroplast i Vättern och projektet Retoy avses förbrukas i sin helhet under 2017.

mnkr	Bokslut 2016	Budget	Prognos	Avvikelse
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	16,7	18,8	18,8	0

Investeringar

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ingen investeringsbudget.

Åtgärdsplan

För att upprätthålla budgeten är det nödvändigt att förvaltningen tar ut tillsynsavgifter.

Åtgärder för nyanlända

Boendeförhållanden för flyktingmottagandet och nyanlända hanteras inom nämndens ordinarie tillsynsverksamhet för hälsoskydd och livsmedel.

Volymmått

Antal tillsynsbesök	2015	2016	Prognos 2017
Miljöbalken	566	815	850
Livsmedelslagen	1 702	1 790	1 800

Mål, resultat och uppdrag

Måls färgförklaringar

● Målet har nåtts eller förväntas nå   ◆ Osäker bedömning om målet nås   ■ Målet har ej nåtts eller bedöms inte kunna nås

Indikatorernas färgförklaringar

● Positiv trend   ◆ Ingen förändring   ■ Negativ trend

Uppdragens färgförklaringar

▶ Pågående enligt plan   ▶ Pågående med avvikelse   ✓ Avslutad enligt plan   ✗ Avslutad med avvikelse
⏸ Väntläge   — Ej genomförd

Attraktiv kommun

Mål	Målindikator								
Service och bemötande mot näringslivet Jönköpings kommun ska vara en aktiv part och ha goda relationer med det samlade näringslivet. Kommunens förvaltningar ska ge god service, ett gott bemötande och arbeta för en ökad tillgänglighet. <i>Uppföljning och analys</i> Medarbetarna har god kunskap om de verksamheter och branscher där tillsyn bedrivs. Bemötandet och relationerna kommer att vara fortsatt professionella. Förvaltningen representeras i en s.k. företagslots. Som serviceåtgärd och bemötandeåtgärd arbetar förvaltningen för närvarande med att förbättra sitt språk (klarspråk).	■ Nöjd-Kund-Index Insikten <table> <tr> <th>År</th><th>Nöjd-Kund-Index Insikten</th></tr> <tr> <td>2012</td><td>70</td></tr> <tr> <td>2013</td><td>70</td></tr> <tr> <td>2014</td><td>75</td></tr> </table>	År	Nöjd-Kund-Index Insikten	2012	70	2013	70	2014	75
År	Nöjd-Kund-Index Insikten								
2012	70								
2013	70								
2014	75								

Bostadsförsörjning En avgörande fråga för kommunens utveckling är byggandet av bostäder i alla delar av kommunen. Målet är 800 påbörjade bostäder i genomsnitt per år fram till år 2020. <i>Uppföljning och analys</i> För att korta handläggningstider vad gäller planarbete och byggnation kommer samarbetet mellan miljö- och hälsoskyddskontoret och stadsbyggnadskontoret att intensifieras.	■ Påbörjade bostäder <table> <tr> <th>År</th><th>Utfall total</th><th>Mål</th></tr> <tr> <td>2011</td><td>900</td><td>-</td></tr> <tr> <td>2012</td><td>250</td><td>-</td></tr> <tr> <td>2013</td><td>300</td><td>-</td></tr> <tr> <td>2014</td><td>350</td><td>-</td></tr> <tr> <td>2015</td><td>700</td><td>-</td></tr> <tr> <td>2016</td><td>950</td><td>800</td></tr> </table>	År	Utfall total	Mål	2011	900	-	2012	250	-	2013	300	-	2014	350	-	2015	700	-	2016	950	800
År	Utfall total	Mål																				
2011	900	-																				
2012	250	-																				
2013	300	-																				
2014	350	-																				
2015	700	-																				
2016	950	800																				

Uppdrag	Uppföljning och analys
"Förenkla helt enkelt" Förvaltningar ska aktivt delta i projektet "Förenkla helt enkelt" i samarbete med SKL. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Förvaltningen representeras i en s.k. företagarlots. Förvaltningschefen ingår i kommunens styrgrupp för projektet "Förenkla helt enkelt" I april deltog förvaltningen i ett seminarium om projektet.

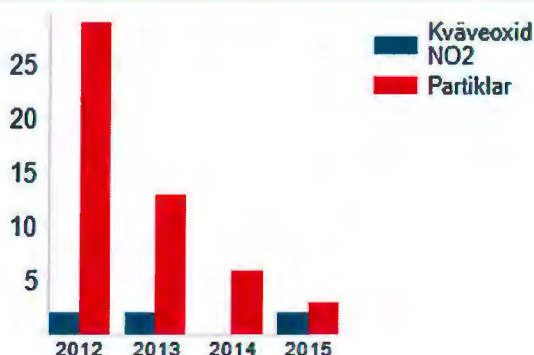
Hållbart samhälle

Resultatindikator

Luftkvalitet i förhållande till miljö-kvalitetsnormen
Mätning av antal överskridanden av miljö-kvalitetsnormen för partiklar gällande dygnsmedelvärde där antalet tillåtna överskridanden per år är 35 dygn.

Uppföljning och analys

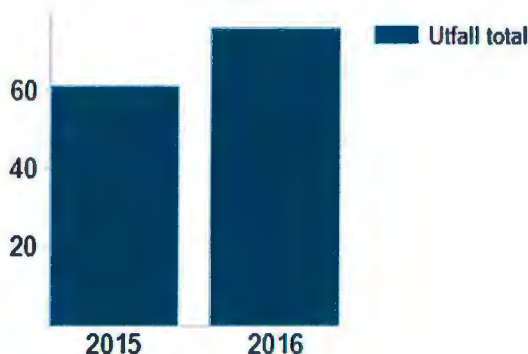
Mätning sker under första halvåret 2017.

Antal åtgärdade bristfälliga avlopp
Åtgärder av bristfälliga avlopp som inte är godkända enligt miljöbalken till att uppfylla miljöbalkens krav alternativt uppkoppling mot det kommunala avloppsnätet.

Uppföljning och analys

Antal åtgärdade bristfälliga avlopp uppgick till 61 för 2015 och till 76 för 2016.

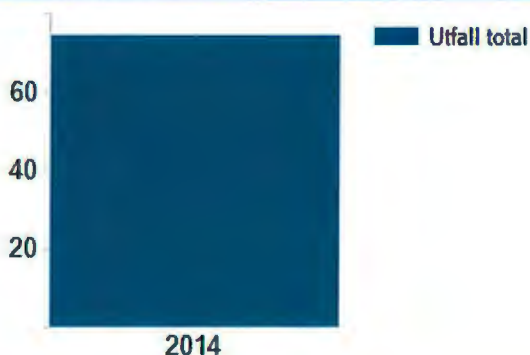
Uppdrag	Uppföljning och analys
Luft och buller Luftkvaliteten i centrala delar av Jönköping och utmed trafikstråk ska noggrant följas och åtgärder vidtas på kort och lång sikt för att gällande gränsvärden inte ska överskridas. Den bullerkartläggning som gjorts ska användas i samhällsplaneringen för att minimera buller. Bulleråtgärder ska vidtas i inomhusmiljöer med särskilt fokus på barn. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Luftkvaliteten bevakas kontinuerligt genom mätningar och beräkningar på ett antal platser i kommunen (bl.a. Odengatan, Norra Strandgatan, Talavid, Kungsgatan, Barnarpsgatan samt Huskvarna centrum). Bullerkartläggningen används i samhällsplaneringen. En ny bullerkartläggning har utförts under 2017 och kommer att leda till att ett nytt åtgärdsprogram avseende buller kommer att läggas fram under 2018. Förvaltningen verkar för att bulleråtgärder vidtas för barnens bästa.
Riktlinjer för klimatanpassning Arbetet med att anpassa samhället för ett förändrat klimat är mycket angeläget. I Jönköpings kommun måste vi särskilt beakta risker för översvämning samt ras och skred. Förutsättningar och riktlinjer för klimatanpassning ska uppdateras.	Räddningstjänsten har huvudansvaret för arbetet. Vattensamordnaren är behjälplig.

Uppdrag	Uppföljning och analys
Beslutat av: Kommunfullmäktige	
Vattenförsörjningsplan En vattenförsörjningsplan ska tas fram för att långsiktigt säkerställa tillgången till vattenresurser där Vättern är en av landets största och viktigaste vattentäkter.	Ärendet ligger under tekniska kontorets ansvar. Vattensamordnaren är behjälplig i arbetet.
Beslutat av: Kommunfullmäktige	

Medborgare

Mål	Målkriterier
Övergripande jämställdhetsmål Alla kvinnor och män, flickor och pojkar, som är invånare eller vistas i Jönköpings kommun ska ha rätt till bemötande, service och myndighetsutövning som är likvärdig oavsett kön.	
Uppföljning och analys Under 2016 har en jämställdhetsgrupp inrättats i förvaltningen. Gruppen består av representanter från samtliga delar i förvaltningen och har som huvudsakligt syfte att föreslå och genomföra aktiviteter som för framåt i jämställdhetsarbetet. Handlingsplan för jämställdhet 2017 med uppföljning 2016 har antagits av miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt beslut MhN 2017-03-09, § 161.	

Resultatindikator
Företagsklimat, bemötande   Företagsklimatet enligt Öppna jämförelse. Betygsindex i enkätundersökningen Insikt när det gäller företagarnas bedömning av bemötande inom serviceområdet.
Uppföljning och analys   Se kommentar, Attraktiv kommun, Service och bemötande mot näringslivet, Uppföljning och analys.

Uppdrag	Uppföljning och analys
Arbete med värdegrund Arbetet med den av kommunfullmäktige antagna värdegrunden ska prioriteras och genomsyra våra verksamheter. Arbetet ska omfatta alla diskrimineringsgrunder. Där behov finns ska kunskaperna stärkas.	Värdegrundsarbetet kommer att följas upp av förvaltningens jämställdhetsgrupp. Förvaltningen deltar också i kommunens nätverk för mänskliga rättigheter.
Beslutat av:	

Uppdrag	Uppföljning och analys
Kommunfullmäktige Jämställdhetsarbetet Jämställdhetsarbetet ska fortsätta utifrån den antagna jämställdhetsplanen. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Jämställdhetsarbetet följs upp av förvaltningens jämställdhetsgrupp.
Implementering Barnkonventionen Arbetet ska fortsätta med att implementera barnkonventionen i kommunens verksamheter. Det årliga barnbokslutet utgör ett underlag för nämndernas verksamhetsplanering. Modeller för barns och ungas inflytande ska utvecklas vidare Beslutat av: Kommunfullmäktige	Kommunens barnstrateg har deltagit i ett förvaltningsövergripande arbete för att säkra kvaliteten i miljö- och hälsoskyddskontoret tillämpning av barnkonventionen. I samtliga ärenden i nämnden beaktas barnens rättigheter enligt barnkonventionen. Förvaltningen utövar tillsyn i skolor och förskolor samt bevakar gränsvärden gällande kvaliteten hos luft, buller och vatten. I dessa verksamheter är barnens bästa en viktig aspekt. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har lämnat yttrande till kommunstyrelsen inför Barnbokslut 2016 enligt beslut MhN 2017-03-09, § 160.

Verksamhet

Uppdrag	Uppföljning och analys
Kvalitetsuppföljning Kvalitetsuppföljning av verksamheter ska utvecklas och få större betydelse, exempelvis genom fokusgrupper. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Under 2016 har kontoret genomfört en aktivitet där ett slumpvis utvalda färdighandlagda ärenden granskats av en annan handläggare. Granskningen har dels inriktats på att säkerställa att ärenden får ett korrekt beslut, dels på att generellt förbättra handlägningsprocessen. Detta är en aktivitet som återkommer varje år. I verksamhetsplanen har flera mål förtydligats och gjorts mer mätbara.
Jämförelser och goda exempel Nationella jämförelser och andra jämförelsenätverk är viktiga att delta i. Likaså är det viktigt att lyfta fram och sprida goda exempel inom kommunkoncernen. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Förvaltningen är aktiv inom flera olika samverkansorgan. Goda exempel är Livslevande (livsmedelstillsynen), Miljösamverkan F (tillsyn enligt miljöbalken) och flera chefsnätverk. För att främja bostadsbyggandet i kommun har kontoret under 2016 startat ett projekt för processutveckling tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen. Projektet förväntas ge vissa effekter under 2017. Härutöver deltar kontoret inom projektet Förenkla helt enkelt, där kontoret ingår bl.a. i aktiviteten med företagslotser.
Internationella kontakter och utbyte Kommunen ska ha väl utvecklade internationella kontakter och främja utbyte. Vi ska använda våra nordiska vänortskontakter på ett mer aktivt sätt. De möjligheter som finns till utveckling genom Nordiska rådet ska nyttjas. Kommunen ska ta vara på de möjligheter som EU-medlemskapet innebär för att utbyta kunskaper och erfarenheter och även få del av projektmedel. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen planerar inga internationella samarbeten under 2017.

Arbetsgivare

Mål

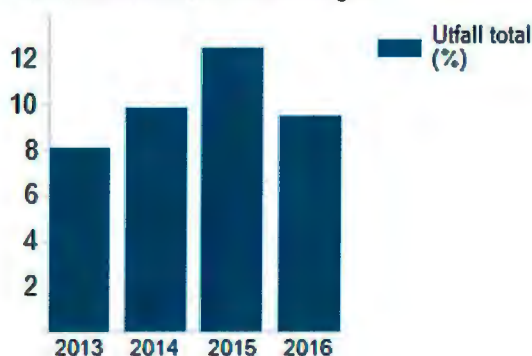
De kommunanställda ska spegla befolkningens sammansättning
De kommunanställda ska återspegla befolkningens sammansättning. Andelen anställda kvinnor och män i Jönköpings kommun med utländsk bakgrund ska öka under mandatperioden.

Uppföljning och analys

Av stadskontorets rapport "Anställda med utländsk bakgrund 2016" framgår att 9,5 procent av samtliga anställda på miljö- och hälsoskyddskontoret har utländsk bakgrund. Det innebär att andelen anställda med utländsk bakgrund har minskat med tre procentenheter sedan september 2015 (rapporten s. 11). På miljö- och hälsoskyddskontoret har medarbetare som är födda utomlands anställts på tre av kontorets fyra enheter: kanslienheten, livsmedelsevenheten och miljöskyddsenheten. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har gett kontoret i uppdrag att vid rekrytering till hälsoskyddsenheten eftersträva att finna en medarbetare med utländsk bakgrund.

Målindikator

Andel anställda med utländsk bakgrund

Minskad sjukfrånvaro

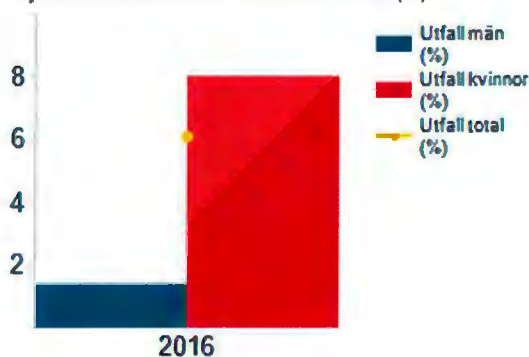
Sjukfrånvaron hos kommunens medarbetare ska minska under mandatperioden. Särskild vikt ska ägnas anställda kvinnor eftersom sjukfrånvaron är avsevärt högre bland dem än bland män.

Uppföljning och analys

För att minska sjukfrånvaro och arbetsrelaterad ohälsa på förvaltningen förs dialog med kommunhälsan. Det systematiska arbetsmiljöarbetet skärps, varvid Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) ska beaktas. I samarbete med kommunhälsan har samtliga anställda på förvaltningen erbjudits hälsosamtal med möjlighet att genomföra en s.k. livsstilsbarometer. Trivselaktiviteter och friskvård uppmuntras. För att minska sjukfrånvaro och ohälsa har även en förbättrad ledningsstruktur införts genom att tillsätta chefer för varje tillsynsenhet. Det är nödvändigt att införa effektivare arbetssätt på förvaltningen.

Se även kommentarer nedan, Medarbetare, Sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)

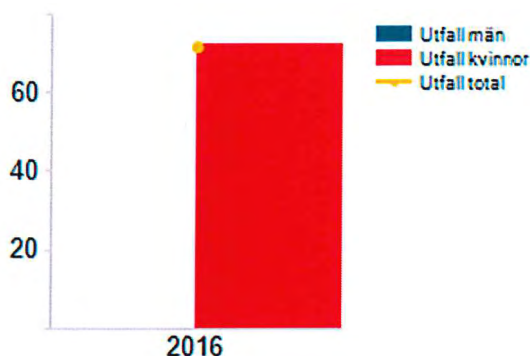
Resultatindikator

Resultatindikator

▶ **Medarbetarengagemang (HME)**

totalt

Medarbetarengagemangindex enligt resultat från medarbetarenkät. HME står för Hållbart medarbetarengagemang och mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. HME-index består av nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex för Hållbart medarbetarengagemang och tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. Totalindex formas som ett medelvärde av de nio frågorna. Ett högt värde indikerar en hög nivå på hållbart medarbetarengagemang.

Uppföljning och analys

För män redovisas ej svaren då det måste vara minst 8 svarande för att svaren ska visas separat.

För kommunen totalt är HME värdet 78,5 i genomsnitt, fördelat på 79,4 för kvinnor och 76,5 för män.

Uppdrag

▶ **Kompetens och personalförsörjning byggprocess**
Relevant kompetens och en god bemanning inom tekniska nämndens, stadsbyggnadsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamheter är en förutsättning för att hålla en hög byggnationstakt. Det är ett stort antal kompetenser som krävs för att planera och möjliggöra för byggnation av såväl bostäder som infrastruktur. Flera av dessa funktioner är för närvarande eftertraktade på arbetsmarknaden samtidigt som det finns en större rörlighet på arbetsmarknaden än förut. Sammantaget förutsätter detta att nämnderna fortsätter att arbeta aktivt med rekryterings- och personalförsörjningsstrategier utformas samt hur kompetens tas tillvara på bästa sätt

Beslutat av:
Kommunfullmäktige

▶ **Nya perspektiv**
För att få andra perspektiv uppmuntrar vi arbetsgrupper över förvaltningsgränserna och ett utbyte med andra kommuner, men också internationellt.

Beslutat av:
Kommunfullmäktige

▶ **Individuella chef- och ledaruppdrag**
Individuella chefs- och ledaruppdrag med planer för kompetensutveckling och stöd ska införas i all kommunal verksamhet. Våra chefer ska ges goda förutsättningar för sitt chefskap. Flexibla möjligheter för inhämtande av kunskap ska erbjudas, t ex avseende genus, hbtq-frågor och arbetsmiljö. Extern kompetens är ett viktigt komplement till den interna kunskapen.

Beslutat av:
Kommunfullmäktige

Uppföljning och analys

Vid rekryteringar söker förvaltningen sådan kompetens som lever upp till nämndens och förvaltningens ansvarsdel av byggprocessen. För att möjliggöra snabba rekryteringar kommer förvaltningen att utnyttja medel ur resultatfonden (rekryteringar har inletts). För varaktiga förstärkningar behövs dock utökade förvaltningsanslag.

Förvaltningen deltar i jämförelsenätverk, se kommentar, Verksamhet, Jämförelser och goda exempel, Uppföljning och analys.

Individuella chefsuppdrag kommer att införas på miljö- och hälsoskyddskontoret med kompetensutveckling avseende bl.a. ledarskap och arbetsmiljö. Här ligger bl.a. kommunens chefsintroduktion, kommunhälsans utbildning om arbetsmiljö, kurs i kompetensbaserad rekrytering och ledarskapsutbildning.

Uppdrag	Uppföljning och analys
Jämställt uttag av föräldraledighet och VAB Medarbetare i kommunen ska uppmuntras att i större utsträckning göra ett jämställt uttag av föräldraledighet och ledighet får vård av barn. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Förvaltningen följer kommunfullmäktiges beslut.
Timanställningar Antalet timanställningar ska minska och hållas på en balanserad nivå utifrån behovet. Erfarenheter från "Den bästa arbetsplatsen" ska tas tillvara. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Förvaltningen följer kommunfullmäktiges beslut.
Rätt till heltidsanställning Kommunen ska sträva efter att erbjuda alla tillsvidareanställda heltidsanställning. Målet är att ofrivilliga deltidsanställningar ska avskaffas. Beslutat av: Kommunfullmäktige	Förvaltningen följer kommunfullmäktiges beslut.
Modell för studentmedarbetare Uppdrag ges till samtliga nämnder att kartlägga behovet av och möjligheten att anställa studentmedarbetare i sina verksamheter. Uppdragen redovisas för kommunstyrelsen senast 2017-06-30. Från kommunprogram: En modell med studentmedarbetare ska prövas i syfte att marknadsföra Jönköpings kommun som en attraktiv arbetsgivare och stärka oss som studentstad. Studenter ska ges en bild av de många intressanta arbetsuppgifter som finns i kommunens verksamheter. Modellen ger oss möjlighet att vara en förebild för andra arbetsgivare och stärka relationen mellan högskolestudier och arbetsliv. (Personalchefgruppen) Beslutat av: Kommunfullmäktige	Uppdraget redovisas för kommunstyrelsen i maj 2017.

Medarbetare

Sjukfrånvaro

Stadskontorets förslag "Hälsostategi – Utvecklingsområden för friskare arbetsplatser i Jönköpings kommun" har tillstyrkts av miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt beslut MhN 2017-02-09, § 150. Förslaget till hälsostategi stämmer väl överens med det hälsofrämjande arbete som pågår på miljö- och hälsoskyddskontoret.

Enligt senaste uppgifter om sjuktal för 2017 uppgår sjukfrånvaron på miljö- och hälsoskyddskontoret till totalt 5,0 % av arbetstiden (6,7 % för kvinnor och 0,8 % för män). Den totala sjukfrånvaron ligger därmed under genomsnittet för kommunen på sammanlagt 6,9 % (7,5 % för kvinnor och 4,7 % för män).

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
551 89 JÖNKÖPING

Miljöpris 2017

MHN-2016-1647

Sammanfattning

Jönköpings kommun delar årligen ut miljöpris till den organisation eller enskild person som har gjort insatser som bidrar till resurshushållning, kretsloppstänkande eller ekologiskt hållbar utveckling. Miljöpriset är uppdelat i två klasser; ett pris med allmän inriktning på 25 000 kr och ett pris för skolor och förskolor på 15 000 kr.

Till 2017 års miljöpris är 14 organisationer nominerade. Elva nominerade organisationer till det allmänna priset och tre till priset för skolor och förskolor.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse med bilaga daterad 2016-04-26

Förslag till miljönämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser 2017 års miljöpristagare.

Ärende

Jönköpings kommun delar årligen ut miljöpris till den organisation eller enskild person som har gjort insatser som bidrar till resurshushållning, kretsloppstänkande eller ekologiskt hållbar utveckling. Miljöpriset är uppdelat i två klasser; ett pris med allmän inriktning på 25 000 kr och ett pris för skolor och förskolor på 15 000 kr.

Till miljöpriset med allmän inriktning har 11 nominerats. Två av dessa nomineringar är föreningar. Fyra nomineringar utgörs av företag, tre nomineringar är kommunala enheter, en nominering är annan organisation och en gäller enskild person. Till miljöpriset för skolor och förskolor nomineras en förskola och två förskoleområden (FO), som består av två eller flera förskolor. Den enskilda förskolan är miljödiplomerad. Ett av förskoleområdena arbetar med Grön Flagga.

Barnkonventionen

Ärendet berör barn direkt eller indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen ska

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Besöksadress Juneporten
Västra Storgatan 16, Jönköping
miljo@jonkoping.se

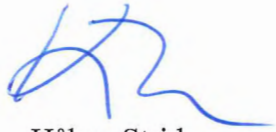

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

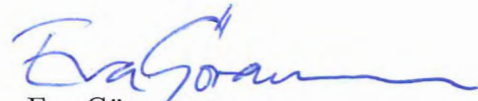
Ljuset vid Vättern

2017-04-26

diskrimineras på grund av kön, funktionshinder, religion eller annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet eller sexuell läggning. Barnens bästa ska vara vägledande vid allt beslutsfattande och vid alla åtgärder som rör barn och unga. Barn ska tillåtas utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar. Barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Eva Göransson
Agenda 21-samordnare

Beslutet expedieras till:
Pristagarna

Sammanställning av ansökningar till miljöpris 2017

Mhn 2016-1647

ANSÖKNINGAR OM ALLMÄNNA MILJÖPRISET PÅ 25 000 KR

Barn och Ungdom Socialtjänsten Väster

Vi vill nominera lokalkontor Väster då vi har gått från att ha ett nästan obefintligt miljötänk 2013 till att nu 2016 har jobbat idogt med massor av miljöfrämjande åtgärder. Lokalkontor Väster är nu ett föredöme vad gäller miljöarbetet. För att ge några exempel så har vi under de senaste 2,5 åren implementerat:

- full sopsortering
- köpt in nya skrivare för dubbelsidiga utskrifter
- allt kontorsmaterial är utbytt till miljövänliga alternativ
- kontoret har nu två cyklar så att det blir mindre användning av bilarna.
- Timers på alla smålampor
- Alla medarbetare genomgår miljöutbildningen inom ett år från anställning
- Vi ställer miljökrav vid inköp, t.ex. kaffe, te etc.
- Arbetar aktivt för att öka användandet av miljöbilpoolen och minska hyrbilstillfällena. Vi har till exempel ökat användandet av miljöbilarna från 6 ggr 2014 till 64 ggr 2015!
- Arbetar med att hitta alternativa mötesformer ex Skype

Chokladverkstan

Christina förser hela Jönköping med ekologiska, handgjorda chokladpraliner som hon tillverkar i sin verkstad i Bårarp. Christina erbjuder även chokladprovningar, kurser i pralintillverkning och konferens. Christina jobbar med ekologiska råvaror och Fairtrade märkt choklad. Kaffet, som är ekologiskt och rättvisemärkt, kommer från Gårdsrosteriet i Huskvarna.

CSR Småland

Tillsammans med Jenny Jakobsson och Patrik Sundberg har Anna tagit initiativet till ett nätverk med fokus på social, miljömässig och ekonomisk

MILJÖKONTORET
Besöksadress Juneporten
Västra Storgatan 16, Jönköping
miljo@jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

hållbarhet. Nätverket välkomnar såväl små som stora företag och möjliggör erfarenhetsutbyte, kunskapsutveckling och affärsmöjligheter.

Cykelstadens bud

Företag som erbjuder miljövänliga och billiga lokala transporter och budtjänster i Jönköping per cykel. En frisk och rolig satsning som alternativ till biltransporter i centrum och som visar att det går att göra annorlunda.

Ellen Almers

Ellen Almers har under mycket lång tid hängivet arbetat med att undervisa barn och unga om den miljömässiga situationen på vår planet. Målsättningen är förutom kunskap att få dem handlingskraftiga och mogna för att verka för en förbättring av situationen. 2009 disputerade hon kring handlingskompetens hos unga och hon har sedan dess varit en drivande ledare för forskningsplattformen Hållbar utveckling och naturvetenskapens didaktik vid Högskolan för lärande och kommunikation. Ett område var, att i samarbete med kommunens representanter, skapa utbildningstillfällen för kommunens pedagoger kring Grön Flagg vilket de sedan jobbat vidare med på sina enheter. Viss forskning har sedan skett tillsammans med en del av dessa grupper. Den senaste tiden har hon tillsammans med kollegor forskat om skolträdgårdar. Ett nytt, stort, projekt sker tillsammans med företag och organisationer i regionen och det kommer, förhoppningsvis, på sikt att ha positiv påverkan på kommunens skolgårdar. Ellen är värd en eloge för allt arbete hon lagt ner och det skulle hon få om hon vinner kommunens Miljöpris.

IF Hallby SOK

IF Hallby SOK arbetar aktivt med glädje i att röra sig för egen maskin. De bidrar till att skapa nya livsmönster för många människor. Fokus ligger på ungdomar. Antalet medlemmar i föreningen ökar kraftigt och har under 2017 passerat 1000 st aktiva medlemmar. Glädjen i att tex. cykla både i form av gemenskap, träning och som transportmedel sprids. Varje torsdag samlar föreningen väl över 100 cyklister. Utvecklingen är liknande för även skidor och orientering. Genom sitt aktiva arbete för ungdomar bidrar IF Hallby SOK stort till kommunens omställning till ett långsiktigt hållbart samhälle och förtjänar väl att uppskattas via Jönköpings Kommuns miljöpris.

Intagramkontot Ekoklok

Linda Florvik inspirerar genom sitt Instagramkonto Ekoklok andra med ekologiska inköps- och livstilstips. Hon har på kort tid fått flera tusen följare till sitt konto och visar allmänheten att det finns ett stort utbud av ekologiska produkter både på nätet och i fysiska butiker.

Kemikalieklok

Kemikalieklok har det senaste året utbildat personal i ämnet "Kemikalier i förskolan" på över 15 förskolor i Jönköpingsområdet. Vi har även verkat för allmän opinion och folkbildning genom flertalet föreläsningar öppna för allmänheten och politiker. Kemikalieklok har vuxit fram ur en ökad efterfrågan på kunskap och handledning, bland annat som en följd av kommunens projekt Giftfri förskola. Kemikalieklok vill ytterligare hjälpa förskolor genom att erbjuda rEko-Licens till kemikaliekloka förskolor. Denna

märkning syftar till att förskolorna förutom att sortera ut hälsoskadliga produkter även prioriterar ekologiskt och miljövänligt samt påverkar sitt ekologiska fotavtryck genom minskad konsumtion och korrekt återvinning. Även allmänheten och, mer specifikt, småbarnsföräldrar är en målgrupp som söker information och vägledning i ämnet. Vi ser fram emot att kunna öppna upp ett större kursutbud för privatpersoner. Hemsida: kemikalieklok.nu

Rådhuset

Rådhuset har en miljögrupp som arbetat under några år. Rådhuset har blivit miljödiplomerade två gånger. Under denna tid har de korta tjänsteresorna i hög grad flyttats från till buss och cykel. Våra 4 årskort på länstrafiken är flitigt använda.

Rädda Maten/ResQ Club

För sitt arbete med att förhindra att mat från restauranger och caféer slängs. Detta genom att erbjuda en funktion där privatpersoner kan boka upp överbliven mat och sedan hämta ut den för ett rabatterat pris.

Räddningstjänsten

Vi blev miljödiplomerade i januari 2017 efter att ha tänkt på det i många år men inte fått till det. Under 2016 arbetade vi aktivt med att färdigställa miljöhandboken. Vi har gjort en miljöutredning och rangordnat våra aktiviteter med miljöpåverkan, både direkt och indirekt. Vi har skrivit en ny policy utifrån kommunens miljöpolicy men anpassad till vår verksamhet. Vi har grundutbildat merparten av våra anställda och kommer fortsätta med detta under året. Vi har satt upp tre specifika mål som vi ska jobba med detta året och följa upp vid kommande revision. Vi källsorterar vårt allt avfall. Vi har inventerat, riskbedömt och fasat ut delar av våra kemikalier och fört in dem i nytt kemikalisystem Ichemistry. Vi har under åren bytt ut äldre utrustning mot nyare, mer miljöeffektiv såsom oljeavskiljare och slangtvätt. Vi uppmanar all personal att följa resepolicyen vid tjänsteresor och för att uppmuntra personalen att gå eller cykla till jobbet så har vi varje år en egen tävling som vi kallar cykeltrampet med priser sponsrade av vår idrottsförening. Vi kommer under året arbeta med våra miljömål, olika förbättringsförslag från revisionen samt påbörja arbetet med att försöka miljödiplomera delar av våra deltidsstationer samt övningsplats. Genom att hålla miljöfrågan aktuell och fortsätta arbeta med den på olika sätt så hoppas vi att det blir en naturlig del i vår vardag att tänka ur miljöperspektiv.

ANSÖKNINGAR OM SKOLORS OCH FÖRSKOLOS MILJÖPRIS PÅ 15 000 KR

Kyrkklockans förskola (fristående förskola)

Förskolan bedriver ett arbete ur ett hållbart perspektiv. Ibland personalen finns en medvetenhet om hållbarhet. Arbetet med grön flagg handlar just nu om Trygghet, Lycka och Människokroppen. Där trygghet och lycka arbetats med utifrån Barnkonventionen. Med människokroppen handlar det om avkopplin, barnen får vara med om spa. Vad behöver min kropp för att må bra? Förskolan arbetar även med sopsortering tillsammans med barnen, deltar i skräpplockardagen. Tillsammans med barnen jobbar vi med att spara på vatten, släcka lampor och vara rädd om våra leksaker. Kocken handlar många ekologiska och närproducerade varor. Förskolan har en handlingsplan när det gäller Giftfri förskola. Förskolan jobbar även med miljöarbetet och är miljöcertifierade i Svenska kyrkans miljöarbete (Miljödiplomerade av Jönköpings kommun). Det är förskolechef som har stöttat förskollärare och inspirerat till att arbetet kommit långt i dessa frågor. Detta skulle vara en stor inspiration till fortsatt arbete i dessa frågor för förskolan.

Skänkebergs förskoleområde (FO)

Skänkebergs FO med dess personal och förskolechef Lena Sundling i spetsen har under 2016 tillsammans med föräldrar på respektive förskola skapat nya utemiljöer för barnen. Utemiljöer som ger möjlighet till större utomhuspedagogisk verksamhet och som stärker barnens, pedagogernas (och inte minst föräldrarnas!) miljömedvetenhet och kretsloppstänkande. Projektet kring utemiljöerna har involverat pedagoger, barn och föräldrar från start till mål med insamling av återvunnet material, planering, anordnande av fixarkvällar då det har snickrats, målats och planterats fram till visning av den nya miljön i samband med årets sommarfest. Ekologisk hållbarhet i dess bästa form, med social hållbarhet som en extra bonus! Alla fyra förskolorna i Skänkebergs förskoleområde har Grön Flagg.

Anna Dalins förskoleområde, inklusive ULL-teamet

Anna Dalins förskoleområde är med i en forskningsstudie med fokus på barns utomhusmiljöer som drivs av Region Jönköpings län och Jönköpings University. Arbetssättet utgår från den så kallade genombrottsmetodiken där förbättringsarbete sker kontinuerligt i teamform och förändringar testas i liten skala. Teamet kommer därmed att omsätta en generell modell för hur förbättringar kan genomföras i verksamheten.

På Anna Dalins förskoleområde finns ett team som kallas för ULL – team (UteLekochLär) som driver förbättringsarbete på våra förskolegårdar. Vår ambition är att forma en stimulerande utomhusmiljö som främjar hälsa, inlärning och hållbarhet. Pedagogerna har fått uppgift att föra in och göra förskolegårdarna till en naturlig del av barnens biosfär.

Fokusområden är:

- Skogsträdgårdar och grönytor
- Fysisk aktivitet och rörelse

- Återhämtning
- UV-skydd

Enligt forskaren och docenten Cecilia Boldemann från Karolinska Institutet behöver barn röra på sig för att utveckla hjärnan. Detta har vi tagit fasta på och har utvecklat rörelsebanor och få gårdar större så att barn kan springa runt huset. Lika naturligt som barn vet att vi ska sopsortera ska vi implementera hos barnen att människor och naturen är i samklang med varandra. Genom skolskogen lär vi barnen att följa alla årstider samt naturen- och djurlivet.

Barnen är delaktiga i vårt utvecklingsarbete genom att svara på forskarnas frågor som kommer och besöker oss från Jönköpings University. De är med och planterar och skördar.

Vår tanke med detta är att genom skolskog vill vi utveckla barnens medvetande om att vara rädda om sin miljö, inte förstöra, inte skrika i skogen för att störa fåglar, inte skräpa ner osv.

Vi vill även designa våra skolgårdar så att trots att det är många barn så ska barnen kunna återhämta sig och njuta av sin förskolemiljö. Det är extra viktigt att vi värnar om barnens hälsa.

Boldemanns nya forskning och statistik visar också att allt yngre människor får hudcancer, det är idag vår vanligast förekommande cancer art. Forskarna har sett problemområden på förskolor-skolor som påverkar barnens hälsa. Då barnen vid utevistelse har för dåligt UV-skydd och exponeras för förmycket sol. Vi har lokaliserat våra problemområden på våra olika förskolegårdar och vi arbetar aktivt med förbättringsåtgärder.

Eva Göransson

Agenda 21-samordnare

